

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 148.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 148

PIK V.

Ч 31. СЕРЕДА

30. ЛИПНЯ. 1913.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY,

JULY 30.

1913

No. 31.

VOL. V.

Поміч „Р. Н.“

До сього часу з допомогою „Р. Н.“ окрім Венкуверу посипили товариші з Мінеа, котрі прислали \$9 на передплату, Едмонтон пообіцяв позичити 200, а прислали \$8 на прес. фонд, а \$12 на „Р. Н.“ і „Кадила“, на Губалто товариші роблять забаву з чистим доходом для „Р. Н.“, Винніпегів готують ся дати представлення для тої цілі. Але се мало змінити ситуацію. Поки сонце зійде роса очі висте, 5 августа, за тиждень, треба скорішої помочи всіх членів.

Сьпішіть ся товариші!

Редакція.

НОВИНКИ.

До чого доводить національний шовінізм?...

Недавно секретар стейтської маринарки, шубравець Данієл перебував у Сіатлі. Йому дуже несподобалося, що місто з переповнене соціалістами і членами I. W. W., що червоний прапор інтернаціоналу зискав межі Сіатльськими більше симпатій ніж сорокато стейтська шмата. Данієл говорив остро проти червоного прапору, виступав проти мейора міста за те, що той дозволяє пролетаріатові своєї організуватися і дійшов у своїй варіанській промові до того, що договорив ся, аби усіх соціалістів по вигонити з краю.

Промова того цвянка мала свої наслідки. Гурма маринарив, жовнірів і чорносотенців — патріотів канулась здійснити мрію Данієла. Опали соціалістичну галю і все знищили. На роз-

каз мейора узброєна поліція розігнала галабурдників. Робітництво цілої Америки страшенно обурене. Всі обвинувають Данієла.

Але сей політик, побачивши, що вплинок його маринарив не знайшов похвали в широких народних масах, тепер крутить хвостом і хоче зіпхати з себе вину на дурних жовнірів.

В своїй промові до маринарив він радить їм, аби не брались до соціалістів з кулаками, бо в культурній країні на побороєня політичного ворога є вибори.

Се по мудрому, але поневчасі.

Врожай, але для кого?

Андрій Келлий, президент компанії „Торговлі Збіжжя“ і „Західно-Канадійської Компанії Млинів“ об'їздив сими днями Захід, аби переконатись про стан збіжжя. Він оповідав що сего року буде найкращий врожай, якого не було ще в Канаді. Ячмінь уже росночали косити, пшениця достигає. Лен теж добрий. Пан Келлий затераз від задоволення руки і йому в очах з ближачістає ся мільони доларів, які дістанє його компанія перепродавши фермерську кривавицю. Мовляв, капіталісти, як ті птахи, що не сіють, не жнуть, але уся фермерська робота у їхніх шпідхлях.

Усім відомо, що на Заході тисячі безробітних, котрі сподівались хоч що будь заробити собі на зиму на живнах. Так щоб і той зарібок урвати, уряди Манітоби, Саскачевану і Альберти в порозуміню з колійовими компаніями, ухвалили на нараді у Винніпегу стягнути з Сходу 40.000 робітників,

а се значить, що ціна при живнах і молочню зведеть ся на віщо. З врожаю скористають компанії та багаті фермери. Хліб вирізуть і проладуть за границю, а канадійський варід попідтигає лише свої паски.

Повстанє в Китаю.

Китай знова є роздертий братовбивчою війною. Полудневі провінції повстали проти панования президента Юан-Ші-Кая. домагавсь його усунення. Провідник мінувшої революції др. Сун стоїть на чолі повстаня. До повстаня прилучалась головним родом полуднена армія. Причина народного незадоволення є та, що Юан-Ші-Кай гнетє народ так само як колишні цесарі з Манджурів. Особливо зараз по революції він став дусити полудневі провінції, котрі власне і скинули цесаря. Але теперішня революція є більше повстанем о добро поневоленого працюючого народу. Купці і взагалі буржуазія є проти революції.

Последні телеграми приносять вістки, що Юан-Ші-Кай-ове військє (північне, більше назадняцьке) побиває революціонерів.

В той самий час на півночі поперта Росією Монголія, а на заході Тибет зперемий Англією, не хочуть підлягати урядові Юан-Ші-Кая і пруть до самостійности. Урядовє кагайське військє там теж побите.

3 Балкану.

На Балкані кров лєть ся ріками. В той час як балканські короліки і їхні міністри посилають один одному телеграми, аби погодитись, їхні війська ріжуть ся як звирна. Греки і Серби по-

вскились впрот розібрати Болгарію. Турки і Ромуни теж не сплять. „Велки“ (?) держави лякають маленькіх аби погодилсь, але ті бачуть, що ті їм нічого не дають — ріжуть ся, як подурні.

Последні телеграми подають, що Австрія хоче забрати собі Новобазарський Санджак, а Росія пакує своє військє з Кавказу на турецькі землі в Малій Азії, аби тим змусити Турків застоповити похід на Болгарію. У Відні кажуть, що Австрія і Росія поручили Ромуни спинити Сербів і Греків. Коби по тому „спиненню“ не стала Болгарія кавалом Ромуни...

Бунт у Ватикані.

Вірна швайцарська гвардія римського папи збунтувалась, поставивши цілий ряд жадань. Непомалу відмовив ся. Половину гвардіянів сквитовано і вигнано з Ватикану, а решта являть заспокоїть ся, то до чого їм того самого. Коли гвардіяни пращали своїх колегів, то підносили оклики на честь славного італійського революціонера Гарібальді і сьпівали Марселєзу. Такого, як стоїть Ватикан там не було. Дух нового життя просякає вже і в гробовище папське і незабаром той час коли заступник Петра піде підмітати римські вулиці.

3 Мексику.

Обставини в Мексику не поліпшали. Розбійник Гуерта, доставивши по трунці до президентського крісла, тепер всіма силами стараєть ся аби иньші держави узнали його уряд легальним. І європейські шкпіролуці, котрі наклали великі гроші в Мексику, вже його признали, але не хоче ще признати Америка, котра жадає аби уряд був вибраний після демократичних звичаїв. Не узяв Гуерту і цілий мексиканський варід. Революція не вгасає, а ширить ся. Цілий край зруйнований, по котрому волочать ся революційні урядові і гайдамацькі банди.

Європейські держави зажадали від Злучених Держав, аби вони заспокоїли Мексику. І вуйко Сем готувить ся, заспокоювати. Американська маринарка і армія змобілізовані і чатуєть на границях Мексики.

Гуерта скаржить ся, що Американці понирають революціонерів. Повстанцями провдуть тепер Запата і губернатор провінції Сонора. Вони протестують проти понички яку хочуть да-

ти Гуерті європейські капіталісти. Та коли Америка і далі не буде узнавати Гуерту за президента, то позички він не дочекає.

Чужинці тікають гурма ми з обхопленого огнем і кровю Мексика.

D. Geaton, Marokko. На північній березі Африки в державі Марокко, котре підбивають під себе уже пару літ Іспани, зведено сими днями пару боїв Арабів з Іспанами. Араби побиті. Іспани здобули одно місто і багато зброї.

Відокремили церкву.

Англійський парламент ухвалив відокремити церкву від школи і уряду в англійській провінції Валія. По цілолу сьвітї касують ся холєру. А в нас в Манітобі шпектори від виборчих гальонів понижують честь учительства припроваджуючи на конвенцію герлта від темнатарів народа.

Згоріло 60 дівчат.

Вінггамтон, стан Нью-Йорк.

В фабриці готового убрання, що була No. 7 на Валєулиці вибух огонь. Працювали там переважно дівчата. Коли почули вони алярмові дзвони, то дуже не квапились, бо думали, що то властитель хоче зробити манєри на випадок пожежі. Аж коли дим став давати себе чути усі робітницї побігли до ратункових сходів. Сї сходи так але були уряджені, що около 60 дівчат не ветигли себе вратувати, згоріли живцем, або розбились скакаючи з вікон на брук улиці.

Два роки тому назад був такий самий огонь у Тріенгел. Тоді згинуло 150 робітниць.

Парламенти радять над охороною навіть німої звірини, але їм не в голові життя робітника.

Два похорони.

Недавно на Госмер вуголь завалив двох робітників Німця і Русина. Товариші Німця не хотіли кликати до група попа, а ховали свого товарища сами. До Русина закликали словацького попика. Провожали трумни около 200 гірників, переважно Росіяне. Коли опускали трумну, то всі поскидали шапки, тільки піп не скинув, мовляв не його вівця була.

Се „християнське“ поштуванє попа звернуло на себе увагу багатьох людей. Суперінтендент від майни теж грохи їхав в трумнам, аби показати темним робітникам, що мовба і йому

шкода двох забитих. Коли ми про живих подбали, а мертві вже нічого не потребують, казали декотрі, та здеморалізований наряд їх не слухав.

Зараз по похороні усі пішли на готель поминати покійників і навіть урядили танці!

От-доля темних! Нині пі-ячати, а завтра і його висе-суть з майни і загребуть там на горі.

Щаслі, Німеччина.

20 липня. Робітниця, що працюють в тутешнім порті при будові кораблів, голосували вчєра за страйком в числі 8.000. Усі ухвалили прилучитись до страйку і в понеділок покинули роботу.

Від 14 липня страйкує 20 тисяч робітниць в доках Гамбургу, а майже 9 тисяч від учєра покинули працю в Кельні. Страйк має розширїтись на всі порти.

Що проєсєвищенство 6-го липня офіційно викляв „Кадила“ на вечірни в Винніпегу, Ман. Довідуємось через телеграф бездроту, що редактор „Кадила“ о. Проколуцій зараз же на другий день мав тайну конференцію з архіпатріархом Макарієм. Ухвали наради тримають в тайні.

Пересторога.

По Crows Nest Pass волочить ся панок на імі Гаррі Лагола, виставляючи себе, як урядник альбертійського парламенту і продає люті в місточку Йонг, Саск. Він каже, що сї люті продає з поручення альбертійського уряду, аби помочи бідним людям.

Се все ошуканьство. Г. Лагола є відомий як зрадник юнії і скеб, котрий спродав був юнії, будучи юнійним урядником.

Майнери стережіть ся то-го ворога.

П. Крат.

ПОШУКУЮ

Г. Михайлишина, або він себе пише по англійски Harry Nickolson, котрий взяв в мене 2 карі дров і втік з Винніпегу, не заплативши. Хто подасть мені його точну адресу, дістане надгороду.

Р. С. С.

Box 3542 Sta. B.

Winnipeg, Man.

Всі ті переплатники і читачі, які дістали від нас лист з упімненем вирівняня передплати, звольте чим скорше вирівнати зале-глість коли дальше бажають читати нашу газету.

Країни!

Всі люди, котрі хочуть посилати гроші до краю хай удають ся до нас. Ми посилаємо гроші так, що там в краю рівні дістають.

Почта і змінне від 1 доляра коштує лиш 2 центи.

Люди, котрі не мешкають в Винніпегу, можуть до нас прислати гроші, а ми пішлемо до краю і їм зараз вишлемо реценсіє. Також як маєте чеки го пришліть до нас а ми приймемо так як гроші.

Ми спроваджуємо людей з краю

скоро і так, що не мають жадного клопоту в дорозі. Також продаємо шіфкарти до краю на всі найліпші шіфи і міняємо гроші на краєві.

Продаємо марки краєві і канадійські.

Офіс отворений що дня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

C. GENIK, ЗАВІДАТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man.